

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE LINGVICĂ „IORGU IORDAN – AL. ROSETTI”
EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

GRAMATICA
LIMBII
ROMÂNE

LITERA

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE LINGVICĂ „IORGU IORDAN – AL. ROSETTI”
EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

GRAMATICA LIMBII ROMÂNE

779516

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
„Nicolae Testemițanu”
**BIBLIOTECA
ȘTIINȚIFICĂ MEDICALĂ**

LITERA

București

CUPRINS

Prefață (Valeria Guțu Romalo)	5
Semne și convenții grafice	10
Abrevieri	11
Sigle	12

Partea I • CUVÂNTUL

INTRODUCERE (Valeria Guțu Romalo)	16
UNITĂȚILE LIMBII (Valeria Guțu Romalo)	18
CLASE DE CUVINTE (Valeria Guțu Romalo)	43
SUBSTANTIVUL (Raluca Brăescu, Isabela Nedelcu, Camelia Stan, Domnița Tomescu)	62
ADJECTIVUL (Magdalena Popescu-Marin)	126
PRONUMELE (Andra Vasilescu)	157
NUMERALUL (Elena Carabulea)	245
VERBUL (Dana Manea, Gabriela Pană Dindelegan, Rodica Zafiu)	273
ADVERBUL (Andreea Dinică)	485
PREPOZIȚIA (Fulvia Ciobanu, Isabela Nedelcu)	501
CONJUNCȚIA (Isabela Nedelcu)	520
INTERECȚIA (Blanca Croitor Balaciu)	539

Partea a II-a • ENUNȚUL

INTRODUCERE (Gabriela Pană Dindelegan)	562
ENUNȚUL (Ileana Vântu)	567
RELAȚII SINTACTICE (Ileana Vântu)	570
TIPURI DE ENUNȚURI ÎN FUNCȚIE DE SCOPUL COMUNICĂRII (Andra Vasilescu, Ileana Vântu)	577
ORGANIZAREA STRUCTURAL-IERARHICĂ	
STRUCTURI SINTACTICE	596
GRUPURI SINTACTICE	596
Grupul verbal (Gabriela Pană Dindelegan)	596

Grupul nominal (Camelia Stan, Andra Vasilescu)	617
Grupul adjectival (Magdalena Popescu-Marin)	644
Grupul adverbial (Andreea Dinică)	651
Grupul interjecțional (Blanca Croitor Balaciu)	654
Grupul prepozițional (Isabela Nedelcu)	658
CONSTRUCȚII SINTACTICE	665
Construcții pasive și construcții impersonale (Gabriela Pană Dindelegan)	665
Construcții reflexive și construcții reciproce (Gabriela Pană Dindelegan)	676
Construcții cauzativ-factitive (Blanca Croitor Balaciu)	695
Construcții cu predicativ suplimentar (Blanca Croitor Balaciu) ..	709
Construcții comparative (Rodica Zafiu) ..	720
Construcții cu propoziții relative (Mihaela Gheorghe)	726
Construcții cu propoziții conjuncționale (Mihaela Gheorghe)	748
FUNCȚII SINTACTICE	754
PREDICATUL ȘI PREDICAȚIA	754
Predicatul (Gabriela Pană Dindelegan) ..	754
Numele predicativ (Gabriela Pană Dindelegan)	775
Complementul predicativ al obiectului (Gabriela Pană Dindelegan)	798
Predicativul suplimentar (Blanca Croitor Balaciu)	802
SUBIECTUL ȘI RELAȚIA CU PREDICATUL ..	817
Subiectul (Gabriela Pană Dindelegan) ..	817
Acordul dintre subiect și predicat (Raluca Brăescu)	850
COMPLEMENTE	866
Complementul direct (Elena Carabulea) ..	866
Complementul secundar (Elena Carabulea)	883
Complementul indirect (Marina Rădulescu Sala)	887

Complementul prepozițional (Marina Rădulescu Sala)	903
Complementul de agent (Marina Rădulescu Sala)	916
Complementul posesiv (Marina Rădulescu Sala)	924
Complementul comparativ (Rodica Zafiu)	932
CIRCUMSTANȚIALE	942
Circumstanțialul. Prezentare generală (Dana Manea)	942
Circumstanțialul de timp (Dana Manea)	948
Circumstanțialul de loc (Domnița Tomescu)	963
Circumstanțialul de mod (Rodica Zafiu)	970
Circumstanțialul instrumental (Andreea Dinică)	981
Circumstanțialul sociativ (Andreea Dinică)	984
Circumstanțialul cantitativ (Rodica Zafiu)	986
Circumstanțialul de relație (Andreea Dinică)	991
Circumstanțialul de cauză (Dana Manea)	996
Circumstanțialul de scop (Dana Manea)	1008
Circumstanțialul condițional (Dana Manea)	1016
Circumstanțialul concesiv (Dana Manea)	1024
Circumstanțialul consecutiv (Dana Manea)	1033
Circumstanțialul opozițional (Camelia Stan)	1038
Circumstanțialul cumulativ (Camelia Stan)	1043
Circumstanțialul de excepție (Camelia Stan)	1048
ATRIBUTUL (Magdalena Popescu-Marin)	1052
APOZIȚIA (Raluca Brăescu)	1075

ORGANIZAREA DISCURSIVĂ

ASPECTE ALE CONSTRUCȚIEI	
DISCURSULUI	1088
Deixis (Adriana Gorăscu)	1088
Anafora (Rodica Zafiu)	1107
Modalizarea (Rodica Zafiu)	1122
Afirmția (Rodica Zafiu)	1143
Negăția (Rodica Zafiu)	1151
Conectori frastici și transfrastici (Isabela Nedelcu)	1169
STRUCTURI SINTACTICE DEVIANTE	1177
Construcții incidente (Domnița Tomescu)	1177
Anacolutul (Domnița Tomescu)	1182
Elipsa (Domnița Tomescu)	1186
Repetiția (Laurenția Dascălu Jinga)	1190
Imbricarea (Domnița Tomescu)	1207
TIPURI DE DISCURS	1213
Dialogul (Andra Vasilescu)	1213
Vorbirea directă și vorbirea indirectă (Ileana Vântu)	1249
Limba română vorbită (Margareta Manu Magda)	1257
ORGANIZAREA INFORMAȚIONALĂ	
A ENUNȚULUI	1288
Prezentare generală (Adriana Gorăscu)	1288
Organizarea tematică a enunțului (temă/remă) (Adriana Gorăscu)	1292
Organizarea focală a enunțului (topic/focus) (Adriana Gorăscu)	1306
ORGANIZAREA PROZODICĂ	
A ENUNȚULUI (Laurenția Dascălu Jinga)	1320
IMPLICAȚIILE SINTACTICE	
ALE PUNCTUAȚIEI (Camelia Stan)	1361
Sumar analitic	1369
Bibliografie specială	1396
Bibliografie generală (Blanca Croitor Balaciu)	1412
Surse (Blanca Croitor Balaciu)	1423
Indice de materii (Mihaela Gheorghe)	1427